

Hij zal u dopen met de Heilige Geest

Markus 1:4-11; Genesis 1:1-5

Rev Dr Jos M. Strengholt

Heliopolis 2015

Tijdens de economische depressie in de Verenigde Staten in de jaren dertig had meneer Yates een schapenboerderij. Hij verdiende niet genoeg met zijn bedrijf om zijn hypotheek af te betalen, en daardoor dreigde hij zijn ranch te verliezen. Dag na dag, terwijl hij zijn schapen liet grazen op de heuvels van West-Texas, maakte hij zich grote zorgen over hoe hij zijn rekeningen kon betalen.

Toen kwam er een seismografisch team van een oliemaatschappij naar het gebied en vertelde hem dat er mogelijk olie onder zijn land zat. Ze vroegen toestemming om een put te boren, en hij tekende een leasecontract.

Op 400 meter diepte troffen zij een enorme oliereserve aan. De eerste bron produceerde 80.000 vaten olie per dag. Veel latere bronnen waren meer dan twee keer zo groot. Sterker nog, dertig jaar na de ontdekking wees een test uit dat één van de bronnen nog steeds een capaciteit had van 125.000 vaten olie per dag. En meneer Yates bezat het allemaal.

Op de dag dat hij het land had gekocht, had hij ook de olie- en mineraalrechten gekocht, zonder dit te weten. Zo ging dat in de Verenigde Staten. Toch leefde hij jarenlang in armoede. Een multimiljonair die in armoede leefde. Het probleem? Hij wist niet dat de olie daar zat, hoewel die van hem was.

Zo leven wij als christenen vaak ook in geestelijke armoede. Wij hebben de Geest van God in ons leven; wij hebben recht op Zijn gaven en Zijn kracht die ons vernieuwt, maar we beseffen het niet of we graven niet diep genoeg om ons geestelijk erfdeel te benutten.

1. Schepping

Wat betekent de Heilige Geest voor ons? We zullen dit terrein verkennen en gaan graven, om te ontdekken wat de Heilige Geest voor ons betekent en wat Hij voor ons doet.

Om te beginnen was de Heilige Geest diep betrokken bij de schepping van onze wereld en van de mensheid. God schiep onze wereld niet als een onpersoonlijke, neutrale kracht, maar op een diep persoonlijke manier. Hij schiep de mens persoonlijk en blies de levensadem in ons.

In Genesis 1 lezen we dat God zegt: “Laten Wij mensen maken.”

Hij maakte u en mij. Maar opvallend is dat de Hebreeuwse tekst God over Zichzelf in het meervoud laat spreken: “Laten Wij mensen maken.”

Houd daarbij in gedachten dat de Hebreeuwse taal geen majesteitsmeervoud kende. De koning van Nederland kan zeggen: “Wij, Koning Willem Alexander” maar het Hebreeuws kende deze grammaticale vorm niet. Alleen God gebruikte de meervoudsvorm soms.

Dus wanneer God zegt: “Laten Wij mensen maken”, gebeurt er iets bijzonders.

Vanaf de eerste geschriften van de kerk is duidelijk dat de eerste christenen geloofden dat deze Schepper-God het best beschreven wordt als drie Personen in één Wezen.

De Vader is God, de Zoon is God, de Geest is God — samen zijn zij één God. Maar Vader, Zoon en Geest zijn tegelijk onderscheiden Personen.

Zelfs de eerste verzen van de Bijbel lijken op mysterieuze wijze te wijzen op God als Drie-eenheid.

“In het begin schiep **God** de hemel en de aarde. [...]
En de **Geest** van God zweefde boven het wateroppervlak.
En God **zei**: Laat er licht zijn.”
— Genesis 1:1-3 (HSV)

Hier lezen we over God, en de Geest van God, en het Woord van God. In het Nieuwe Testament wordt dit Woord van God gelijkgesteld aan de Zoon, die als Jezus Christus in onze wereld kwam. Door Hem heeft God de wereld geschapen.

Bij de schepping zien we ook de Geest van God aan het werk. In het scheppingsverhaal wordt de Geest voorgesteld als de wind, de adem van God. Deze Geest van God zweeft niet alleen boven de wateren in een algemene scheppingsdaad, maar wordt ook door God in de mens geblazen als levensadem.

Daardoor zijn wij geschapen naar Gods beeld. En ik zeg dit voorzichtig: wij dragen iets goddelijks in ons. Iets dat ons onderscheidt van de dieren. De adem van God.

De Heilige Geest was betrokken bij onze schepping. In Job 33:4 lezen we dat Elihu, een van de vrienden van Job, zegt:

“De Geest van God heeft mij gemaakt,
en de adem van de Almachtige heeft mij levend gemaakt.”
— Job 33:4 (HSV)

Daarom zegt onze geloofsbelijdenis van Nicea:

Ik geloof in de Heilige Geest,
die Heere is en levend maakt.
Die samen met de Vader en de Zoon
aanbeden en verheerlijkt wordt.

De Heilige Geest is inderdaad één met de Vader en de Zoon, en Hij verdient dezelfde aanbidding en eer. Hij is immers de Heere, die levend maakt — niet zomaar een onpersoonlijke kracht.

In mijn jongere jaren, in Nederland, had ik soms heftige discussies met Jehova's Getuigen wanneer zij mij probeerden te bekeren. In tegenstelling tot de kerk van alle eeuwen ontkennen zij de werkelijkheid van de Drie-eenheid. Voor hen is de Heilige Geest “Gods werkzame kracht”, geen Persoon.

Ik herinner me dat ik één van hen erg boos maakte doordat ik erop stond dat de Heilige Geest een Persoon is.

Ik wees hem op Efeze 4:30, waar Paulus zegt:

“En bedroef de Heilige Geest van God niet.”
— Efeze 4:30 (HSV)

Toen vroeg ik hem: “Kun je elektriciteit bedroeven? Of dynamiet?” Natuurlijk niet. Alleen een persoon kan bedroefd worden — iemand met een wil, verstand en gevoelens.

Natuurlijk moeten wij voorzichtig zijn om God niet al te mensenlijk voor te stellen, maar de Geest van God is Iemand - een persoon - die bedroefd kan worden. Bovendien zegt de Bijbel dat wij Hem moeten gehoorzamen en eren. Hij gebiedt, Hij heeft een wil, Hij onderwijst. Hij is een Persoon.

De Heilige Schrift presenteert Hem ook als alwetend — Hij weet alles. Hij is alomtegenwoordig — overal tegelijk aanwezig. Hij wordt ook eeuwig genoemd. Dat zijn eigenschappen die alleen God bezit.

2. De doop van Jezus

Bij de schepping zien we water waarboven de Geest van God zweefde, we zien God de Schepper, we, we zien de kracht van het spreken van God.

Wanneer Jezus wordt gedoopt zien we opnieuw water, we zien God die spreekt, we zien dezelfde Geest die erbij aanwezig is.

In beide gevallen is de Geest actief betrokken bij Gods werk. In Genesis scheidt de Geest de wereld.

Bij de doop van Jezus begint God aan de herschepping van de wereld — en de Geest is Gods actieve kracht voor onze herschepping. Voor onze vernieuwing. Wat is de Heilige Geest dus belangrijk voor ons!

Wij hebben Hem nodig in ons leven. Zonder Hem als levensadem zouden wij geen tweede lichamelijk leven.

En zonder Hem als Degene die ons geestelijk vernieuwt — hoe zouden wij ooit voor God kunnen leven?

We lezen wat gebeurde toen Jezus werd gedoopt:

“En meteen, toen Hij uit het water opkwam, zag Hij de hemelen openscheuren en de Geest als een duif op Zich neerdalen. En er kwam een stem uit de hemelen: U bent Mijn geliefde Zoon, in Wie Ik Mijn welbehagen heb!”
— Markus 1:10-11 (HSV)

De hemel werd opengescheurd zodat de Heilige Geest op Jezus kon neerdalen. In Jezus had God de volmaakte mens gegeven met wie Hij volkomen gemeenschap kon hebben.

De mensheid had vanaf het begin alles grondig bedorven, en eeuwenlang had Israël gebeden om vernieuwing en om Gods terugkeer naar Zijn tempel.

Nu is God teruggekeerd naar Zijn tempel. De hemel staat open; de heerlijkheid van God, de Heilige Geest, komt op Jezus Christus. Hij is de volmaakte woning van God. Hierop had Israel eeuwen gewacht.

Jezus wordt de Christus genoemd, de Gezalfde. Zalving in het Oude Testament was altijd een symbool van de Heilige Geest van God die op iemand rustte; dit werd uitgebeeld door olie die over iemand werd uitgegoten.

Als de Geest ooit op iemand rustte, dan was het op Jezus. Hij was werkelijk gezalfd. Niet alleen omdat de Heilige Geest Hem bekrachtigde voor Zijn bediening, maar ook omdat Hij één was met de Heilige Geest binnen het leven van de Drie-eenheid.

In de oosterse kerken wordt al eeuwenlang op de avond van 6 januari, wanneer het verhaal van Jezus' doop wordt gelezen, een bijzonder lied gezongen. Het heet het Troparion:

Toen U, o Heere, in de Jordaan werd gedoopt,
werd de aanbidding van de Drie-eenheid geopenbaard.
Want de stem van de Vader getuigde van U
en noemde U Zijn geliefde Zoon.
En de Geest, in de gedaante van een duif,
bevestigde de waarheid van Zijn woord.

Bij de doop van Jezus zien wij de Geest samenwerken met de Vader en de Zoon. De Vader spreekt vanuit de hemel; de Zoon wordt gedoopt voor Zijn bediening op aarde; de Geest komt om de Zoon te versterken voor Zijn bediening.

Als Jezus de kracht van de Geest nodig had om een leven voor God te leven, hoeveel te meer hebben wij dan de aanwezigheid en het werk van de Geest in ons leven nodig.

3. Doop in de Geest

Maar dat is precies de belofte die ons gegeven wordt bij de doop van Jezus. Wanneer Johannes de Doper duidelijk wil maken hoeveel machtiger Jezus is dan hijzelf, wijst hij erop dat Jezus zal dopen met de Heilige Geest.

“Na mij komt Hij Die sterker is dan ik, bij Wie ik niet waard ben mij te bukken om de riem van Zijn sandalen los te maken. Ik heb u wel gedoopt met water, maar Hij zal u dopen met de Heilige Geest.”

— Markus 1:7-8 (HSV)

De macht van Jezus wordt hier duidelijk: Hij is in staat, als deelnemer aan de heilige Drie-eenheid, de Geest naar deze wereld te zenden om bij ons te zijn. En dat heeft Hij gedaan op de eerste pinksterdag.

Dit is het mooiste aspect van het christelijke leven, het kroonstuk van Gods zegeningen voor ons. Deze Geest is beloofd aan allen die Jezus Christus volgen. Wat een geweldige belofte!

De Geest die deze wereld geschapen heeft, de Geest die ons tot levende wezens maakte, de Geest die Jezus kracht gaf om voor God te leven — diezelfde Geest wordt ook aan jou gegeven. Jezus overlaadt je met deze Geest. Hij overstroomt je met de Geest van God.

De Geest van God is met ons, in ons, rondom ons, door Jezus Christus. Hij heeft ons levend gemaakt voor God; Hij vernieuwt ons leven; Hij drijft ons om voor God te leven. Dit is God die ons in staat stelt voor Hem te leven.

En de aanwezigheid van de Geest in uw leven maakt u bovendien deel van Gods eigen gemeenschap. Deel van de intimiteit die in God bestaat. Dat Jezus ons doopt met de Heilige Geest betekent niets minder dan dat wij deelnemers worden aan het eeuwige liefdesfeest van de drie-enige God.

Op een dag zullen wij in volledige eenheid leven met onze Heere en God, maar zelfs vandaag is Hij met Zijn Geest aanwezig in ons leven en biedt Hij ons aan om in gemeenschap te leven met Hem — een aspect van het christelijke leven dat wij vieren in onze wekelijkse erediensten.

Toen Jezus werd gedoopt “werden de hemelen opengescheurd” alsof het een gordijn was, en de Geest kwam op Hem neer. Die woorden “de hemel werd opengescheurd” herinneren mij aan wat er gebeurde in de tempel in Jeruzalem toen Jezus werd gekruisigd.

Op het moment van Zijn dood scheurde het voorhangsel van het heilige der heiligen van boven naar beneden open. Dat heilige der heiligen symboliseerde de hemel in de tempel. Het volmaakte offer van Jezus Christus had de weg geopend, zodat God niet alleen met Zijn Geest in Jezus kon huizen, maar nu kwam Hij ook bij de mensen wonen.

Conclusie

Door Zijn leven, dood en opstanding is de hemel voor ons geopend — en Jezus kon Zijn Geest vanuit de hemel zenden naar allen die Hem volgen.

De kracht en ondersteuning die Jezus van de Vader ontving, waardoor Hij een leven kon leiden dat God behaagde, is ook aan u en mij gegeven.

God heeft u enorme geestelijke reserves gegeven — de reserves die horen bij het geloof in Jezus Christus en bij het behoren tot Zijn Kerk.

U voelt zich misschien vaak zwak of geestelijk arm, maar bent u wel begonnen met naar de olie in uw grond te graven?

+ In de naam van de Vader en van de Zoon en van de Heilige Geest. Amen